

Reaktor jądrowy „Maria” wznowi działalność do 10 maja?

6 kwietnia 2025

„Jest bardzo duża szansa, że reaktor MARIA wznowi działalność do 10 maja 2025 roku” – powiedział szef departamentu energetyki jądrowej Ministerstwa Przemysłu Paweł Gajda.

W piątkowej rozmowie z TVN24 Gajda poinformował, że trwają „bardzo intensywne prace” nad uzupełnieniem dokumentacji potrzebnej do wydania zezwolenia na eksploatację reaktora badawczego „Maria” w Narodowym Centrum Badań Jądrowych w Świerku. Przypomniął, że poprzedni dokument stracił ważność i – zgodnie z obowiązującymi przepisami – reaktor musiał zostać wyłączony. „Taką licencję trzeba odnawiać w Państwowej Agencji Atomistyki co 10 lat” – podkreślił.

Powiedział też, że wyłączenie „szczęśliwie” zbiegło się z przerwą techniczną i jest bardzo duża szansa, że do jej ukończenia, czyli do 10 maja br., uda się uzyskać zezwolenie PAA i reaktor MARIA wznowi działalność.

Dyrektor poinformował też, że od przyszłego roku resort przemysłu planuje uruchomić dodatkowy mechanizm finansowania, który zapewni reaktorowi większe bezpieczeństwo finansowe. „Żeby istotna część kosztów eksploatacji reaktora »Maria« była zapewniona z góry” – tłumaczył.

Pytany, czy planowa jest rozbudowa lub budowa drugiego reaktora, Gajda powiedział, że realizowany program modernizacji „powinien” zapewnić możliwość funkcjonowania reaktora do 2050 roku, ale „zaczynamy też myśleć o budowie następcy”.

Zaznaczył jednak, że zanim zapadnie decyzja, trzeba ocenić, na

ile wystarczy trwająca obecnie modernizacja. „Chcemy, żeby w planowanym dużym programie badawczym, który ma wspierać wdrażanie energetyki jądrowej, znalazł się fragment dotyczący rozpoczęcia prac nad nowym reaktorem [badawczym]” – wskazał.

W czwartek minister przemysłu Marzena Czarnecka odwołała dyrektora Narodowego Centrum Badań Jądrowych prof. Krzysztofa Kurka. Swą decyzję uzasadniła koniecznością usprawnienia funkcjonowania NCBJ, a szczególnie priorytetowego traktowania eksploatacji reaktora „Maria”.

Jak wyjaśniał PAP w środę prof. Kurek, 20 sierpnia 2024 r. NCBJ złożyło do PAA (która pełni funkcję dozoru jądrowego) wszystkie wymagane dokumenty, aby przedłużyć zezwolenie MARII na pracę. „Dozór jądrowy ma pół roku na rozpatrzenie dokumentów, ale jeśli zażąda dodatkowych dokumentów czy analiz, termin na rozpatrzenie się może przedłużyć” – tłumaczył b. szef NCBJ.

Minister Czarnecka 28 marca br. wygłosiła wykład dla uczestników Szkoły Biznesu Politechniki Śląskiej, podczas którego nawiązała do doniesień o odstawieniu reaktora „Maria”. „Ten reaktor nie dostał stosownych zgód i pozwoleń od Polskiej Agencji Atomistyki, ale jest domniemanie, że w połowie maja dostanie – spełni warunki bezpieczeństwa” – powiedziała.

Minister przypomniała, że na bazie doświadczeń przy reaktorze „Maria” naukowcy NCBJ pracują nad projektem i budową badawczego reaktora wysokotemperaturowego HTGR. HTGR to reaktor typu SMR, mający osiągać znacznie wyższą temperaturę chłodziwa na wyjściu, niż reaktory modułarne chłodzone wodą.

Reaktor jądrowy MARIA jest reaktorem badawczym, który wytwarza radioizotopy i jest wykorzystywany do badań.

Autorstwo: PAP

Źródło: [NaukawPolsce.pl](https://naukawpolsce.pl)